Checklista

Undersökning av betydande miljöpåverkan

När en detaljplan eller program upprättas eller ändras ska kommunen undersöka behovet av en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. 5 § miljöbalken. Kommunen ska bedöma om någon enskild eller flera aspekter tillsammans kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Ju större sannolikheten är för att en viss typ av miljöpåverkan ska inträffa, desto större är risken för att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det kan exempelvis vara om planen berör ett område med skyddad natur eller ett riksintresseområde. Bedöms planen inte medföra någon betydande miljöpåverkan hanteras miljöfrågorna inom ramen för detaljplanearbetet. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken göras.

I undersökningen ska kommunen enligt 6 kap. 6 § Miljöbalken

1. identifiera omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan och
2. samråda frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Omständigheterna som talar för och emot betydande miljöpåverkan redovisas i checklistor och kommenteras där det är relevant. Den första checklistan behandlar särskilda bestämmelser, vilket omfattar undantag från, eller krav på att genomföra miljöbedömning samt om ytterligare aspekter behöver beaktas i bedömningen.

De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna kulturvärden, naturvärden, sociala värden, materiella värden och risker för människors hälsa eller för miljön. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. I den sista checklistan, sammanvägd bedömning, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Checklistan har reviderades efter samråd, med hänsyn till föreslagna ändringar av plankartan och planbeskrivningen.

Sammanfattning av planens påverkan

Detaljplanen tas fram i syfte att möjliggöra samtliga förändringar i Sävsjö västra centrum. Allmän platsmark ska ändras till förmån för gång- och cykeltrafiken, och för att skapa en mer attraktiv stadsmiljö för besökare och invånare. Centrum- och handelsverksamheter ska få bättre förutsättningar till utökning och omvandling. Kvartersmark ska tillskapas för nybyggnation av bostäder. Detaljplanen avser att stärka skyddet för byggnader och bebyggelseområden med kulturmiljövärden.

Trots att planläggning sker över ett större område på knappt åtta hektar, är det förhållandevis lite mark som ska upplåtas för nybyggnation. Majoriteten av planens bestämmelser har tillsatts för att reglera om- och tillbyggnad i en befintlig stadsmiljö.

Någon väsentlig miljöpåverkan kan inte fastställas till följd av planens genomförande. Följderna går att hantera i detaljplan, se kommentarerna till checklistorna. Den sammanvägda bedömningen är att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 6 § miljöbalken **inte** behöver göras.

Påverkan

Hur påverkar/påverkas planens utformning och innehåll följande:

Särskilda bestämmelser

Laghänvisning: 4 kap 35 § PBL

Undantag från miljöbedömning. En särskild MKB för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedannämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.

Laghänvisning: 5 kap 7 a § PBL

	JA	NEJ
Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap 6 § MB (A-eller B-verksamhet)?		X

Laghänvisning: 6 kap 3 § MB

Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.

	JA	NEJ
Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X

Laghänvisning: 2 § Miljöbedömningsförordningen

Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § Miljöbalken.

Laghänvisning: 7 kap 27 & 28 a §§ MB

	JA	NEJ
Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område, som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd?		X
Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd?		X

Kommentarer

Frågorna är ej aktuella för detaljplanen och planområdet.

Riksintressen enligt MB

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Kulturmiljövård MB 3 kap. 6 §	X		
Grönområden i, eller i närheten av, tätort MB 3 kap. 6 §	X		
Naturmiljövård MB 3 kap. 6 §	X		
Kommunikationer MB 3 kap. 8 §	X		
Totalförsvaret MB 3 kap. 9 §	X		
Vattenkraftverksamhet i älvar och åar MB 4 kap. 6 §	X		
Övriga riksintressen (t.ex. Områden för energi- och industriproduktion, MB 3 kap. 8 §)	X		

Kommentar

Planförslaget medför ingen påverkan på ovanstående punkter. Se planbeskrivningens kapitel för **Konsekvenser**, under delavsnittet för **Riksintressen**.

Naturvärden

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Natura 2000	X		
Naturreservat MB 7 kap. 4 §	X		
Naturminne MB 7 kap. 10 §	X		
Biotopskyddsområde MB 7 kap. 11 §	X		
Generellt biotopskydd (allé, stenmur, stenröse, småvatten)	X		
Nyckelbiotop	X		
Strandskydd MB 7 kap. 13-14 §§	X		
Naturvårdsavtal	X		
Art som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845)	X		

Våtmarker	X		

Mer läsning: Miljöbalken kap 7 och naturvårdsverket om skyddad natur, och SLU artdatabanken för mer information.

Kommentar

Planområdet saknar särskilda naturvärden.

Vatten

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Miljökvalitetsnorm - Grundvattenförekomst, EU:s vattendirektiv	X		
Miljökvalitetsnorm - Ytvatten EU:s vattendirektiv - kustvatten, sjöar och vattendrag	X		
Vattenskyddsområde (primärt eller sekundärt) MB 7 kap. 21-22 §§	X		
För vattenverksamheter MB 11 kap.	X		
Dagvatten		X	
Hantering av skyfall		X	
Skydd från översvämning (och förebyggande av föroreningsspridning genom översvämning)		X	
Vattentillgång vid torka	X		

Mer läsning: Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Kommentar

Planförslaget kan få en negativ inverkan på markens förmåga att absorbera och fördröja dagvatten, till följd av framtida markarbeten och nybyggnation. Stora delar av fastigheten KÖPMANNEN 3 kommer att avsättas för dagvattenhantering inom kvarteret Köpmannen.

Eftersom planförslaget inte kommer att medföra någon omfattande förändring av markens användning, blir konsekvenserna hanterbara. Planförslaget följer givna rekommendationer att undvika nybyggnation intill Sävsjöån/Torkån.

Sävsjöån/Torkån omfattas av miljökvalitetsnorm för ytvatten. Marken närmast vattendraget regleras som allmän plats, användningen **PARK**.

Luft

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Miljökvalitetsnorm	X		
Utsläpp		X	
Lukt	X		

Mer läsning: Luftkvalitetsförordningen (2010:477).

Kommentar

Detaljplanen medger åtgärder som ska främja gång- och cykeltrafik i innerstaden. Minskade utsläpp betraktas som en önskvärd konsekvens av att fler väljer bort bilen till förmån för tidigare omnämnda färdmedel. En positiv påverkan antas.

Mark och areella näringar

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Förorenad mark eller potentiellt förorenad mark		X	
Skred/ras/erosion (och förebyggande av föroreningsspridning genom skred, ras och erosion)	X		
Jordbruksmark (åkermark, äng- och betesmark)	X		
Skogsbruksmark	X		
Övriga täkter	X		

Kommentar

Planarbetet har inneburit en miljöteknisk undersökning av Socker-Klaras gränd och Köpmangatan, i anslutning till fastigheten KÖPMANNEN 6. EBH-objekt på fastigheterna KOPPARSLAGAREN 3 och KÖPMANNEN 6 har erhållit en riskklassning.

Delar av kvarteret Köpmannen, fastigheterna KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6, saneras med hjälp av salixplantor. Efterbehandlingsplanen kommer att utvidgas till angränsande fastighet KÖPMANNEN 3, i samband med planerad byggnation av bostäder. Egenskapsbestämmelsen **m_2** tillämpas på kvartersmark på del av SÄVSJÖ 12:2, för att säkerställa att saneringen genomförs efter plan, och att området lämpar sig för känslig markanvändning.

Säkerhet

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Buller/vibrationer		X	
Trafiksäkerhet		X	
Farligt gods	X		
Explosion och/eller övrig miljöfarlig verksamhet	X		
Brandsäkerhet	X		

Kommentar

Planförslaget underlättar för samtliga väg- och trafikåtgärder i Sävsjö västra centrum. Trafikmiljön kommer att bli lugnare, med lägre bullernivåer och ökad säkerhet för gående och cyklister, till följd av vidtagna åtgärder. Om detaljplanens genomförande får en inverkan på trafiksäkerheten i området, kommer det att vara i positiv bemärkelse.

Södra stambanan ska även i framtiden användas för transporter med farligt gods. Bebyggelsen på fastigheten BRYGGAREN 1 regleras med egenskapsbestämmelsen $\mathbf{m_1}$ för att ytterligare minska konsekvenserna av en olycka.

Människor och hälsa

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Tyst, ostörd miljö/god ljudmiljö		X	
Oro/trygghet		X	
Ljus/skugga	X		
Elektromagnetiska fält	X		
Radon	X		
Tillgänglig service (kommersiell och offentlig)		X	
Arbetstillfällen	X		
Jämställdhet		X	
Tillgänglighet		X	
Bostadstillgång		X	
Skydd från extrem värme/värmeböljor		X	
Övrigt	X		

Kommentar
Detaljplanen kommer att ha en positiv påverkan på samtliga aspekter enligt tabellen ovan.

Detaljplanens genomförande väntas resultera i en lugnare trafikmiljö med lägre hastigheter för motorfordon, och bättre framkomlighet för gående och cyklister. Det är framför allt barn och unga som gynnas av förbättrade gång- och cykelvägar. En utvecklad gång- och cykelinfrastruktur går därmed att betrakta som en jämställdhetsfråga, särskilt när man vet att minderåriga passerar planområdet på väg till och från skolan.

I planhandlingarna föreslås kvartersmark för nybyggnation av bostäder i centrumnära läge. En ny infartsväg kan tillskapas för kvarteret Köpmannen, för att underlätta för fastighetsnära insamling och behörig trafik. Vidare kommer verksamheterna på västra sidan av Stora Torget att få möjligheten att utöka sina lokaler.

Stora torget kommer att förses med nya trädplanteringar, för att ge skugga vid framtida värmeböljor.

Fritid och rekreation

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Friluftsliv/rekreationsområde	X		
Fiske- och jaktmark (för privat bruk)	X		
Vandringsled/vattenled	X		
Övrigt	X		

Kommentar
Lekplatsen på kvarteret Köpmannen ska finnas kvar.

Kulturmiljö

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan
Fornminnen	X		
Byggnadsminnen	X		
Byggnadsinventering (2021)		X	
Karaktärsområde (2021)		X	
Länets kulturmiljöprofil (Länsstyrelsen Jönköping)	X		

Övrigt värdefull kulturhistorisk miljö	X		

Mer läsning: Kulturmiljölagen (KML), Riksantikvarieämbetet.

Kommentar:

Detaljplanen tar ställning för *Byggnadsinventering* och *Kulturmiljöunderlag för Sävsjö kommuns tätorter* (Norconsult AB med flera, 2021). Egenskapsbestämmelser för varsamhet (**k**), utformning (**f**) och placering (**p**) formuleras och tillsätts för att värna om identifierade kulturvärden.

Kommunala intressen och ambitioner

Sker exploatering i enlighet med befintliga planer, program, riktlinjer?

Översiktsplan

JA	NEJ	Kommentar:

En barnvänlig, grön och inkluderande kommun

JA	NEJ	Kommentar:

Grönt hållbarhetsprogram

JA	NEJ	Kommentar: Planförslaget understödjer mål 2,7 och 8

Bostadsförsörjningsplanen

JA	NEJ	Kommentar:

Annan handlingsplan

JA	NEJ	Kommentar: N/A

Sammanvägd bedömning

Särskilda bestämmelser

Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?

JA	NEJ	Kommentar:

Gäller krav på att genomföra strategisk eller specifik miljöbedömning?

JA	NEJ	Kommentar: Ej nödvändigt för detaljplanen.

Betydande miljöpåverkan

Kan planen medföra miljöpåverkan på kulturvärden?

JA	NEJ	Kommentar:

Kan planen medföra miljöpåverkan på naturvärden?

JA	NEJ	Kommentar:

Kan planen medföra miljöpåverkan på sociala värden?

JA	NEJ	Kommentar: Många positiva effekter kan förväntas.

Kan planen medföra miljöpåverkan på materiella värden?

JA	NEJ	Kommentar:

Kan planen antas medföra betydande risker för människors hälsa eller miljö?

JA	NEJ	Kommentar:

Är marken lämplig för planens användning?

JA	NEJ	Kommentar: